

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2022 r. – poziom podstawowy 16 maja 2022 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2022 r.

Opracowanie

Dorota Mierzejewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Hanna Florczak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04

e-mail: sekretariat@cke.gov.pl

www.cke.gov.pl

Język włoski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2021/2022 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		139
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	119
	z techników	20
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	18
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	35
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	85
	ze szkół publicznych	103
	ze szkół niepublicznych	36
	kobiety	93
	mężczyźni	46
	bez dysleksji rozwojowej	128
	z dysleksją rozwojową	11

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	1
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	2

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		6 maja 2022 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		115	
Liczba zespołów egzaminatorów*		4	
Liczba egzaminatorów*		21	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		3	

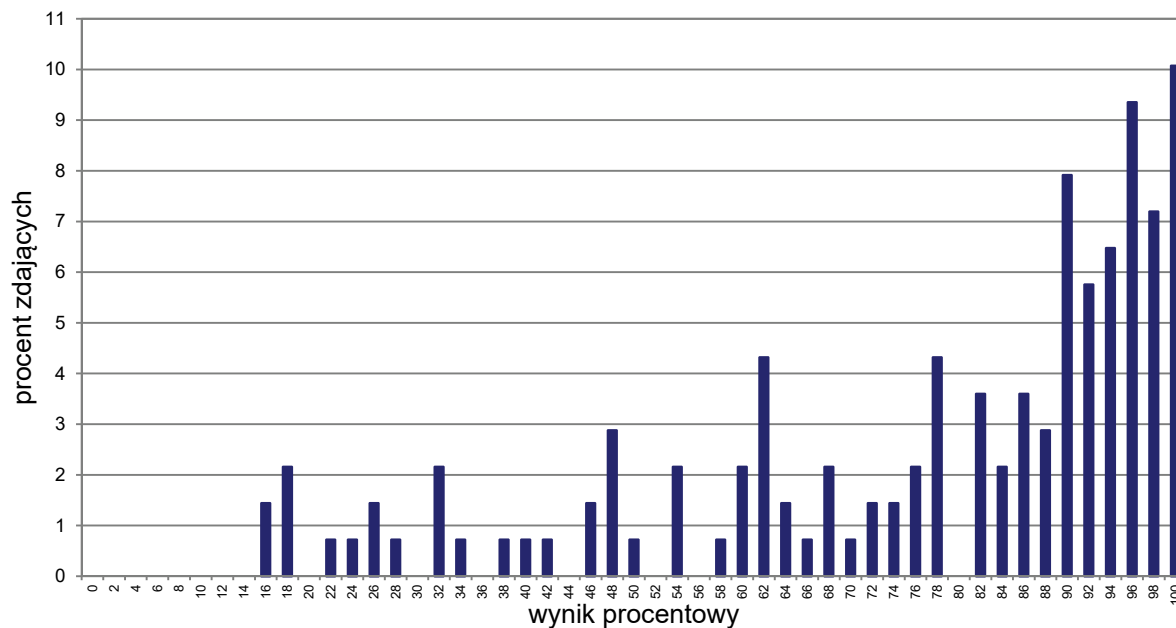
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1. Rozkład wyników zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	139	16	100	86	100	77	24	93%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	119	16	100	88	96	78	22	95%
z techników	20	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	128	16	100	87	100	77	24	92%
z dysleksją rozwojową	11	-	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	82
1.2.			86
1.3.			83
1.4.			75
1.5.			86
2.1.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	84
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	73
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	74
2.4.			71
3.1.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	82
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
3.3.			60
3.4.			81
3.5.			2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.
3.6.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	83

Rozumienie tekstów pisanych

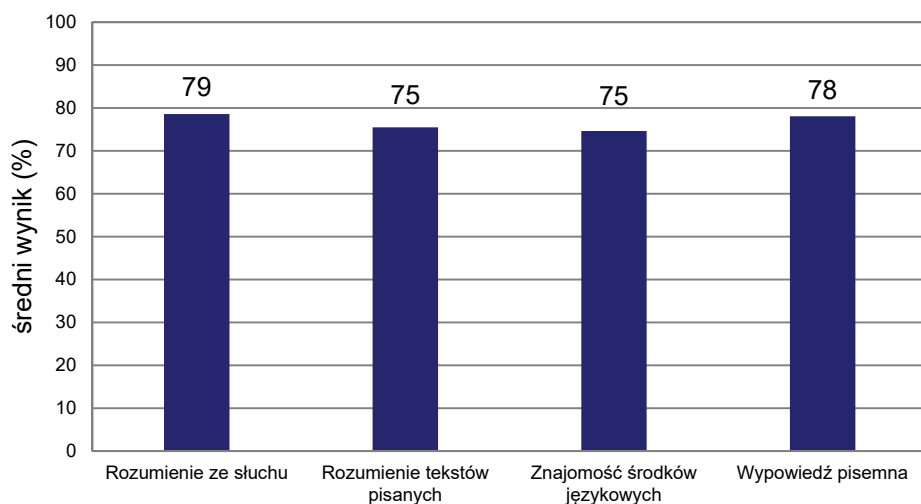
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	77
4.2.			77
4.3.			81
4.4.			73
5.1.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	71
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	60
5.3.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	81
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	68
6.2.			64
6.3.			67
6.4.			69
6.5.			3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.
7.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	93
7.2.			81
7.3.			94

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	82
8.2.			76
8.3.			71
8.4.			76
8.5.			80
9.1.			68
9.2.			73
9.3.			70
9.4.			72
9.5.			79

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych	5.1) Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.	treść	80
			spójność	87
	IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	78
			poprawność środków językowych	65

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2021/2022 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		332
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	280
	z techników	52
	ze szkół na wsi	8
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	38
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	89
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	197
	ze szkół publicznych	274
	ze szkół niepublicznych	58
	kobiety	243
	mężczyźni	89

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu	16 maja 2022 r.		
Czas trwania egzaminu	150 minut		
Liczba szkół	250		
Liczba zespołów egzaminatorów*	4		
Liczba egzaminatorów*	21		
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)	3		
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)	5		

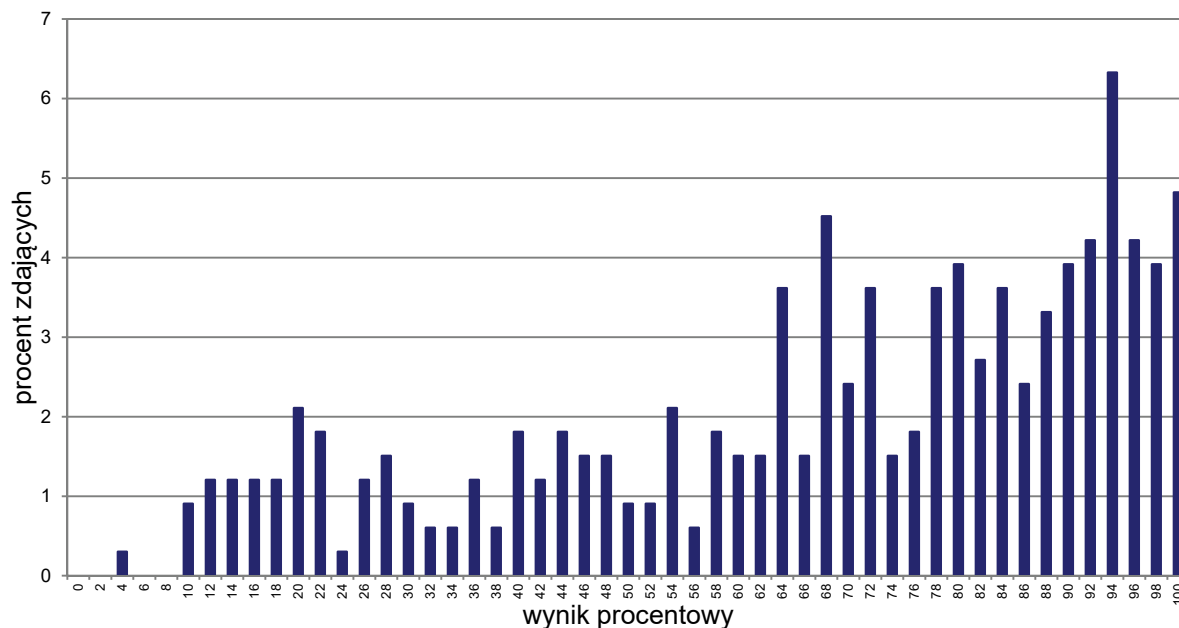
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3. Rozkład wyników zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	332	4	100	74	94	68	26
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	280	4	100	73	94	68	26
z techników	52	10	100	75	78	66	27

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	89
1.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	73
1.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	89
2.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	87
2.2.			72
2.3.			83
2.4.			72
3.1.			87
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	71
3.3.			73
3.4.			72
3.5.			2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.

Rozumienie tekstów pisanych

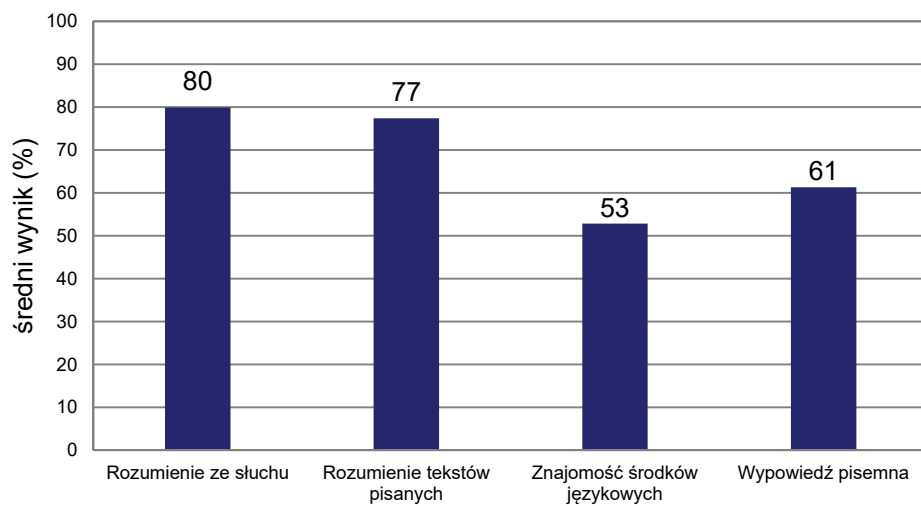
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	89
4.2.			88
4.3.			88
4.4.			91
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	68
5.2.			61
5.3.			82
5.4.			72
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	81
6.2.			82
6.3.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	76
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	55
6.5.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	73

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	64
7.2.			62
7.3.			70
7.4.			88
8.1.			39
8.2.			57
8.3.			45
8.4.			37
9.1.			33
9.2.			59
9.3.			34
9.4.			45

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	treść	69
		5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.		
		5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.	spójność	70
		5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.		
		5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.		
5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.	zakres środków językowych	52		
7.8) Zdający [...] udziela rady.			poprawność środków językowych	52
		1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		

WYKRES 4.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie podstawowym, za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym uzyskali średnio 77% punktów. Zdający osiągnęli najwyższy wynik w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu (średni wynik – 79%). Dobrze poradzili sobie również z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 78%), a także z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych (średni wynik w obu obszarach – 75%).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu zdający nie mieli większych trudności z rozwiązaniem zadań, które sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 78%).

Zadanie 1. okazało się dla tegorocznych maturzystów łatwe, średni wynik wyniósł 82% (od 75% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 1.4. do 86% poprawnych odpowiedzi w zadaniach 1.2. oraz 1.5.). Zdecydowana większość zdających słusznie uznała zdanie 1.2. *L'oggetto che Elena ha comprato costava molto.* za prawdziwe. Z nagrania dowiadujemy się, że dziewczyna wydała dużo pieniędzy, ponieważ kupowany na aukcji internetowej przedmiot, mimo że był na promocji, i tak był drogi. Zdający zrozumieli również, że Elena nie otrzymała tych pieniędzy z okazji swoich urodzin, i zaznaczyli zdanie 1.5. (*Elena voleva spendere i soldi che aveva ricevuto per il suo compleanno.*) jako nieprawdziwe.

Więcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 1.4.

1.4.	Elena ha chiesto aiuto a un avvocato.	V	ⓕ
Fragment transkrypcji:			
<i>Giornalista:</i> Hai contattato l'ufficio di assistenza clienti di eBay?			
<i>Elena:</i> Certo. Gli ho chiesto il numero di telefono del venditore. Così ho anche scoperto che a questo numero non risponde il venditore, ma uno studio di avvocati che non si occupano di vendita. Mi hanno detto che molte persone li chiamano perché il venditore ha messo sul sito il numero sbagliato.			

Poprawnie rozwiązało je 75% zdających. Zrozumieli oni, że nieuczciwy sprzedawca podał na aukcji nie swój numer telefonu. Jeśli kupujący chciał zgłosić reklamację, pod podanym numerem zgłaszało się biuro prawne, niezwiązane ze sprzedażą przedmiotów w Internecie. Jednak jedna czwarta maturzystów uznała, że informacja o tym, że Elena zgłosiła się po pomoc do adwokata, jest prawdziwa. Osoby, które błędnie zaznaczyły odpowiedź VERO, być może oparły się wyłącznie na usłyszanym w nagraniu wyrazie *avvocato*.

W tej części arkusza największym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 3.3., które wymagało określenia, co rozmawiające osoby będą oglądać wieczorem.

3.3. Stasera i ragazzi guarderanno

- A.** un film poliziesco.
- B.** una partita di calcio.
- C.** un programma televisivo.

Transkrypcja:

Ragazzo: Ecco, di nuovo questi campionati di calcio. I tifosi della Juventus stasera guarderanno la Juventus e quelli del Napoli guarderanno il Napoli. E noi?

Ragazza: Noi? Beh, ci sono i soliti programmi della domenica: *Che tempo che fa* o *Ballando con le stelle*.

Ragazzo: Sì, roba per pensionati. E non c'è nessun film, proprio zero!

Ragazza: Ma che problema hai, scusa? Guarderemo qualcosa online, magari un giallo degli anni Ottanta.

Ragazzo: Va bene, facciamo come dici tu, ma a questo punto che senso ha avere la televisione se non la usiamo mai?

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 60% zdających. W nagraniu dwoje młodych ludzi rozmawia o planach na niedzielny wieczór. Chłopak nie ma ochoty oglądać meczu piłki nożnej ani programu rozrywkowego. W końcu zgadza się na propozycję dziewczyny, żeby obejrzeć online jakiś kryminał z lat osiemdziesiątych. W tym zadaniu poprawną odpowiedź zaznaczyli ci zdający, którzy skojarzyli wyraz *un giallo* z filmem kryminalnym. Maturzyści, którzy zaznaczyli niewłaściwe odpowiedzi, prawdopodobnie skoncentrowali się na wyrażeniach: *non c'è nessun film* oraz *che senso ha avere la televisione se non la usiamo mai*, na podstawie których niesłusznie wyciągnęli wniosek, że rozmawiający nie będą oglądać filmu.

Za zadania sprawdzające umiejętność ogólnego rozumienia tekstu słuchanego zdający uzyskali średnio 79% punktów.

Zadanie 2. sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu oraz określania intencji nadawcy/autora tekstu. Wysoki wynik abiturienti uzyskali w zadaniu 2.1. (84% poprawnych odpowiedzi). Zdający zrozumieli, że celem wypowiedzi było przedstawienie zasad obowiązujących osoby wypoczywające na eko-plaży, i wskazali poprawną odpowiedź **C.** W tekście nagrania lektor mówi o zakazie palenia papierosów, przestrzega przed używaniem pod prysznicem płynów do mycia i szamponów oraz informuje, że na plaży nie są dostępne plastikowe naczynia i torebki. W określeniu prawidłowej odpowiedzi pomocne były wyrażenia: *non dimenticate che; qui diciamo stop; è vietato l'uso; chi non rispetta queste regole*.

Więcej trudności sprawiło tegorocznym maturzystom zadanie 2.4. Poprawną odpowiedź **B.** (*La persona invita a partecipare a un'iniziativa.*) wskazało 71% zdających. W nagraniu narrator zachęca do wzięcia udziału w akcji sprzątnięcia Wezuwiusza. Aby stwierdzić, że wypowiedź jest zaproszeniem do uczestnictwa w tym przedsięwzięciu, wystarczyło zrozumieć wyrażenia: *aiutate i volontari di diverse associazioni della zona a pulire; portate con voi guanti e sacchetti; mettetevi al lavoro*. Jednakże dla części zdających atrakcyjny okazał się dystraktor D. (*La persona descrive un disastro ambientale.*). Krótkie przedstawienie powodu, dla którego jest organizowana akcja sprzątnięcia wulkanu, mogło zasugerować im, że główną myślą wypowiedzi jest opis klęski ekologicznej. Narrator używa

w swojej wypowiedzi wyrażenia *una catastrofe ambientale* po to, żeby wskazać, że istnieje zagrożenie pożarami na skutek pozostawienia śmieci w Parku Narodowym Wezuwiusza, jednak jego słowa nie stanowią opisu samej katastrofy.

W zadaniach wymagających określenia kontekstu wypowiedzi zdający osiągnęli wysokie wyniki: od 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 3.1. (wskazanie lotniska jako miejsca, w którym można usłyszeć nadawane ogłoszenie) do 92% w zadaniu 3.5. (wskazanie, że współ rozmówcą kobiety zamawiającej dania w restauracji jest inny klient).

Średni wynik w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych wyniósł 75%. Zdający dobrze radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 77%), niższe wyniki osiągnęli w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 66%).

Maturzyści dobrze poradzili sobie z umiejętnością określania głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 77% (od 73% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.4. do 81% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.3.). Wysoki wynik zdający osiągnęli również w zadaniu 5.3. sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli tekstu (81% poprawnych odpowiedzi) oraz w zadaniu 6.5. sprawdzającym umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (78% poprawnych odpowiedzi).

Najwięcej problemów wśród zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstów pisanych przysporzyło zdającym zadanie 5.1., sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (71% poprawnych odpowiedzi).

COSA PENSANO I BAMBINI

Oggi ho chiesto ai ragazzini della classe 3A di svolgere il tema: “Descrivete un’invenzione che non vi piace”. Sono rimasta sorpresa dalle risposte: undici alunni su ventuno hanno indicato il telefono cellulare come l’invenzione maggiormente insopportabile. Uno dei bambini ha scritto che l’oggetto che odia di più è lo smartphone perché i suoi sono sempre al cellulare. Colpita dal suo testo ho deciso di pubblicarlo sul mio profilo Facebook. Il motivo? Voglio fare un appello a nome di tutti gli insegnanti delle elementari: pensate alle relazioni che avete con i vostri figli. Ascoltateli, dedicategli più attenzione lasciando da parte i vostri cellulari!

5.1. L’autrice del testo si rivolge

- A. agli insegnanti delle elementari.
- B. ai genitori degli alunni.
- C. ai bambini della 3A.

W zaprezentowanym powyżej tekście narratorka, nauczycielka w szkole podstawowej, kieruje apel do rodziców swoich uczniów w sprawie ograniczenia używania telefonów komórkowych. Okazuje się, że dla większości jej uczniów właśnie telefon komórkowy jest najmniej lubianym z wynalazków. Uczniowie skarżą się na fakt, że ich rodzice nie potrafią obyć się bez niego ani chwili. Dlatego nauczycielka zwraca się do rodziców z sugestią, aby poświęcali dzieciom więcej uwagi i czasu. Na poprawną odpowiedź **B.** wskazywały takie wyrażenia, jak *pensate alle relazioni che avete con i vostri figli; ascoltateli; dedicategli più attenzione lasciando da parte i vostri cellulari*. Zdający, którzy zaznaczyli błędne odpowiedzi, prawdopodobnie rozwiązyali to zadanie w oparciu o pojedyncze słowa, bez zrozumienia

tekstu jako całości. Wyrażenie *gli insegnanti delle elementari* występuje zarówno w tekście, jak i w zadaniu (odpowiedź A.), natomiast wyrażenie *i ragazzini della classe 3A* pojawia się na samym początku tekstu, co mogło wpłynąć na wskazanie przez niektórych zdających właśnie odpowiedzi C.

W zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji maturzyści osiągnęli wyniki od 60% do 69% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 6.4., w którym należało określić, co przedstawiały ulubione zdjęcia autora zrobione przez Vivian, bohaterkę tekstu. 69% maturzystów skojarzyło fragment *In quelle che mi piacciono particolarmente vediamo la faccia della stessa Vivian che si riflette negli specchi o nelle vetrine dei negozi. Sono tipo dei selfie che evidentemente lei amava così come li amiamo noi.* z wyrażeniem *Le foto di Vivian preferite dall'autore del testo rappresentano autoritratti della ragazza.* i poprawnie zaznaczyło odpowiedź **C**.

Najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 5.2., w którym mieli określić powód, dla którego został opublikowany filmik z papugą Toto.

UN VIDEO POPOLARE

Si sa che il pappagallo è un animale intelligente e non c'è bisogno di provarlo. Nel video pubblicato dallo zoo di Milano, il pappagallo Toto usa uno smartphone per guardare foto su Instagram. Dopo la prima immagine tocca con il becco lo schermo per vederne altre. Nessuno gli mostra cosa deve fare, ci arriva da solo. Con questo filmato si voleva dimostrare quanto l'uso dello smartphone sia intuitivo. Toto trova il processo tanto affascinante che non vuole restituire l'oggetto. Alla fine il custode glielo toglie: se no, come spiega, Toto avrà difficoltà ad addormentarsi.

5.2. Il video è stato pubblicato per provare che

- A.** è facile usare gli smartphone.
- B.** i pappagalli sono uccelli intelligenti.
- C.** guardare gli schermi fa male alla salute.

Prawidłową odpowiedź **A**. wskazało 60% zdających. Narrator opisuje filmik, który został opublikowany przez zoo w Mediolanie. Przedstawia on papugę Toto, która ogląda zdjęcia na telefonie, przesuując obrazki dziobem. Papuga jest tak zainteresowana tym zajęciem, że protestuje, kiedy opiekun chce jej odebrać telefon. Ponad połowa zdających udzieliła poprawnej odpowiedzi w oparciu o następujące zdanie: *Con questo filmato si voleva dimostrare quanto l'uso dello smartphone sia intuitivo.* Wielu maturzystów nie poradziło sobie jednak z tym zadaniem i zaznaczyło literę B. Prawdopodobnie wybrali oni tę odpowiedź sugerując się pierwszym zdaniem tekstu (*Si sa che il pappagallo è un animale intelligente [...]*). Nie zwrócili uwagi na ciąg dalszy tej wypowiedzi (*[...] e non c'è bisogno di provarlo.*), który jednoznacznie wykluczał tę informację jako poprawną.

Tegoroczni maturzyści osiągnęli wysokie wyniki w zadaniu 7., sprawdzającym umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 89%). Było to najłatwiejsze zadanie w całym arkuszu. Zdającym nie sprawiło problemów uzupełnienie brakującymi zdaniami luk w tekście opisującym historię mężczyzny, który w charytatywnym celu przebiegł Amerykę ze wschodu na zachód.

Znajomość środków językowych sprawdzana była w zadaniach 8. i 9. Tegorocznym maturzyści dobrze poradzi sobie z zadaniem 8. (średni wynik – 77% punktów), w którym należało uzupełnić luki w krótkim tekście o Krzywej Wieży w Pizie, dla każdej luki wybierając jeden spośród trzech podanych wyrazów. Nieco trudniejsze było zadanie 9. (średni wynik – 72%), w którym zdający musieli wybrać wyraz, który poprawnie uzupełniał dwa różne zdania.

W tej części arkusza zdający lepiej radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość struktur gramatycznych (średni wynik – 78%), niż z tymi, które sprawdzały znajomość słownictwa (średni wynik – 73%). Najłatwiejsze okazało się zadanie 8.1. sprawdzające znajomość użycia zaimków dopełnienia bliższego. 82% zdających poprawnie wybrało zaimek *la* (zastępujący wyrażenie *la Torre Pendente di Pisa* ze zdania poprzedzającego lukę), który uzupełniał ten fragment tekstu w sposób logiczny i gramatycznie poprawny.

Więcej problemów sprawiło zdającym wybranie odpowiedniego przymyka w zadaniu 9.2.

9.2.

Se vuoi cantare, esci _____ non disturbare gli altri.

Domani la mia classe parte _____ Londra, sarà una bella gita.

- A. a
- B. di
- C. per

Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 73% zdających. Wykazali się oni znajomością przymyka *per* w znaczeniu *po to, żeby* (*esci per non disturbare gli altri*), a jednocześnie znajomością połączenia czasownika *partire* z przymikiem *per* w znaczeniu *wyjeżdżać do* (np. Londynu).

Pod względem znajomości słownictwa zadanie 8. okazało się trochę łatwiejsze niż zadanie 9. (średni wynik – odpowiednio 74% i 72%). Zdający dobrze poradzi sobie z wyborem odpowiedniego rzeczownika w wyrażeniu *niente paura!* w zadaniu 8.2. (76% poprawnych odpowiedzi), chociaż najłatwiejsze okazało się zadanie 9.5., w którym należało wybrać właściwy przymiotnik. 79% tegorocznych maturzystów zaznaczyło prawidłową odpowiedź **B.** (*bravo*).

Więszym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 9.1.

9.1.

In futuro Lucia vuole _____ la lingua italiana all'università.

Io so già sciare, lo posso _____ anche a te, è facile.

- A. studiare
- B. imparare
- C. insegnare

Żeby rozwiązać to zadanie, należało wykazać się znajomością czasownika *insegnare*, który poprawnie uzupełniał luki w obu podanych zdaniach. Poprawną odpowiedź **C.** zaznaczyło 68% maturzystów. Zadanie wymagało rozróżnienia znaczenia trzech zaproponowanych czasowników związanych z nauką oraz znajomości konstrukcji, w jakich każdy z tych czasowników występuje.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający osiągnęli wysoki wynik (średnio 78% punktów).

Tegoroczni maturzyści w kryterium zgodności z poleceniem uzyskali średnio 80% punktów. W liście do koleżanki z Włoch zdający w komunikatywny sposób opisywali rodzinną uroczystość, w której ostatnio uczestniczyli. Nie mieli problemu z wyjaśnieniem, z jakiej okazji odbyła się uroczystość, ani ze wskazaniem osób, które w niej uczestniczyły. W przeważającej większości ich wypowiedzi były jednak mało oryginalne. Najczęściej zdający odnosili się do imprezy zorganizowanej z okazji urodzin (*la festa di compleanno*). Maturzyści dobrze poradzili sobie także z opisem miejsca, w jakim uroczystość została zorganizowana. Ten podpunkt polecenia był realizowany przez zdających z większą oryginalnością, pojawiły się opisy takich miejsc, jak restauracja, hotel, ogród czy dom jubilata. Więcej trudności zdający mieli z przedstawieniem niespodzianki przygotowanej dla gości, a część maturzystów, zamiast o niespodziance dla gości pisało o prezencie dla jubilata. Taka realizacja trzeciego podpunktu polecenia nie była jednak zgodna z poleceniem. W końcowej części pracy zdający przedstawiali swoją opinię na temat uroczystości rodzinnych. Także ta część polecenia była realizowana w mało oryginalny sposób. Maturzyści najczęściej posługiwali się konstrukcją *Mi piacciono molto le feste di famiglia*.

Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów pisała spójne i logiczne teksty. W tym kryterium zdający uzyskali średnio 87% punktów.

Niższe wyniki zdający osiągnęli za jakość języka. Średni wynik za zakres środków językowych wyniósł 78%. W licznych pracach maturzyści stosowali środki językowe o wysokim stopniu pospolitości, jednak występowały także takie prace, których autorzy posługiwali się precyzyjnymi sformułowaniami (np. *la festa di cui parlo; l'evento è stato organizzato in un giardino; un sacco di risate; mio zio ha compiuto cinquant'anni* czy też: *le feste del genere sono un'ottima occasione per riunirsi con la famiglia*).

W kryterium poprawności językowej tegoroczni maturzyści uzyskali średnio 65% punktów. Wśród najczęściej powtarzających się błędów należy wspomnieć o problemach zdających związanych z poprawnym użyciem rodzajnika przy rzeczownikach określających pokrewieństwo poprzedzonych zaimkiem dzierżawczym (konieczność opuszczenia rodzajnika w wyrażeniach typu *mio zio, nostra nonna* itp.). Niektórzy tegoroczni maturzyści nie opanowali również prawidłowego użycia czasownika *piacere*. Zapominali oni o konieczności uzgodnienia podmiotu z orzeczeniem, stosując niepoprawną konstrukcję **mi piace le feste* czy wręcz tworząc całe wyrażenie na wzór języka polskiego **io piaccio le feste*.

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 68% punktów. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu (średni wynik – 80%). Większym wyzwaniem dla maturzystów okazało się rozumienie tekstów pisanych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 77% i 61%). Najniższe wyniki osiągnęli w części sprawdzającej znajomość środków językowych (średni wynik – 53%).

W obszarze rozumienia ze słuchu łatwe dla zdających były zadania sprawdzające ogólne zrozumienie tekstu (średni wynik – 85%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był jednak zróżnicowany i wahał się od 73% do 90%.

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 3.5., sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 90% zdających. Słusznie uznali oni, że wywiad jest przeprowadzany z autorką biografii słynnej włoskiej dziennikarki Oriany Fallaci. Znacznie trudniejsze okazało się natomiast zadanie 1.2., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy tekstu. Wypowiedź, w której wyjaśnia się, dlaczego ludzie mają ochotę na jedzenie słodczy, prawidłowo zrozumiało 73% maturzystów.

Za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji zdający osiągnęli średni wynik 77%.

Maturzyści dobrze poradzili sobie z zadaniem 2., w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi osób mówiących o różnych rodzajach kursów edukacyjnych. Średni wynik w tym zadaniu wyniósł 79% (od 72% poprawnych odpowiedzi w zadaniach 2.2. i 2.4. do 87% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.1.).

Łatwe dla zdających okazało się także zadanie 3., które opierało się na rozmowie dotyczącej życia dziennikarki Oriany Fallaci (średni wynik – 79%). Najwięcej problemów sprawiło zadanie 3.2., które prawidłowo rozwiązało 71% maturzystów.

3.2. La persona intervistata dice che

- A. la famiglia di Oriana stava bene economicamente.
- B. i genitori di Oriana avevano un'istruzione modesta.
- C. il padre di Oriana si teneva alla lontana dalla politica.
- D. i parenti di Oriana hanno influito minimamente sulla sua crescita.

Fragment transkrypcji:

Giornalista: In quale famiglia è cresciuta Oriana Fallaci?

Donna: In una famiglia di un certo livello culturale, anche se sua madre era sarta e suo padre operaio. Avevano fatto solo la scuola elementare, ma erano persone che amavano leggere e informarsi. Lei fin da bambina aveva avuto questo esempio. I libri li compravano a rate, erano la cosa più preziosa in casa. Era una famiglia in cui c'erano pochi soldi, ma quei pochi venivano spesi per la cultura. Il padre era socialista, durante la guerra era partigiano. Per lui la politica era importante. Mentre lo zio di Oriana, il redattore Bruno Fallaci, le ha trasmesso l'amore per il giornalismo. Ho messo molte foto dei suoi famigliari nel capitolo sulla sua infanzia, erano persone fondamentali per la sua crescita.

Na poprawną odpowiedź **B.** naprowadzał zdających fragment wypowiedzi, w którym Cristina De Stefano opisuje rodzinę sławnej dziennikarki, nawiązując między innymi do wykształcenia jej rodziców. Dowiadujemy się, że matka Oriany była krawcową, a ojciec robotnikiem, i że oboje ukończyli tylko szkołę podstawową (*sua madre era sarta e suo padre operaio. Avevano fatto solo la scuola elementare*). Ci ze zdających, którzy uważnie wysłuchali całej wypowiedzi, nie mogli mieć wątpliwości odnośnie tego, że pozostałe odpowiedzi nie były zgodne z tekstem. Ta część zdających, która zaznaczyła odpowiedź A., być może zasugerowała się informacją, że Oriana wychowała się w rodzinie o odpowiednim poziomie kultury, w której pieniądze wydawano na książki (*[è cresciuta] In una famiglia di un certo livello culturale. [...] c'erano pochi soldi, ma quei pochi venivano spesi per la cultura*), i nie zwróciła uwagi na informację, że pieniędzy w domu było mało, a książki kupowano na raty. Zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź C., prawdopodobnie skupili swoją uwagę na pojedynczym wyrazie *la politica*, który występuje również w tekście (*per [il padre] la politica era importante*.) Z nagrania dowiadujemy się także, że rodzina miała ogromny wpływ na rozwój Oriany, co jednoznacznie wykluczało odpowiedź D.

Część arkusza sprawdzająca rozumienie tekstów pisanych nie sprawiła tegorocznym maturzystom większych problemów. Osiągnęli oni wysokie wyniki w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.4. oraz 6.1., 6.2. i 6.4. – średni wynik 82%), dobrze poradzili sobie również z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (zadania 6.3. i 6.5. – średni wynik 75%).

Najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 4. (średni wynik – 89%). Tekst zadania 4. został podzielony na trzy części i dotyczył stylu życia zwanego minimalizmem. Zdecydowana większość zdających dopasowała do podanych zdań właściwe części tekstu. Maturzyści nie mieli też trudności z rozwiązaniem zadań 6.1. i 6.2., sprawdzających zrozumienie fragmentu tekstu literackiego, który opowiada o tym, co wynikało ze znalezienia skorpiona przez jedną z turystek mieszkających w hotelu w Egipcie (odpowiednio 81% i 82% poprawnych odpowiedzi).

Wśród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najtrudniejsze okazało się zadanie 6.4.

6.4. L'autore del testo ha visto il suo primo serpente

- A.** durante una gita in montagna.
- B.** nel reparto dei terrari in uno zoo.
- C.** passando le vacanze in campagna.
- D.** nel corso di una passeggiata in periferia.

Fragment tekstu:

Dove potete incontrare un serpente? La maggior parte dei ragazzi, anche se vivono in campagna o ci vengono per le ferie, non hanno mai avuto un contatto con i serpenti, se non nello zoo, dove questi animali stanno chiusi nei terrari. In libertà ce ne sono sempre di meno. Il mio primo "faccia a faccia" con un serpente è avvenuto quando mio padre lavorava come guardaboschi nelle Dolomiti e d'autunno mi portava con sé a fare camminate tra le valli e le cime. Però ultimamente ho notato un serpente passeggiando nella periferia di una città, quindi anche voi, aprendo ben bene gli occhi, potete imbattervi in questi animali e documentare questo incontro. In questo modo arricchiremo insieme il nostro sito.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 55% zdających. Wymagało to zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu dotyczącego pierwszego spotkania autora tekstu z wężem. Miało to miejsce jesienią podczas spaceru po Dolomitach z ojcem, który był leśnikiem. Być może pewną trudność leksykalną dla zdających stanowiło znajdujące się w tekście wyrażenie *il mio primo „faccia a faccia” con un serpente*, wskazujące na pierwszy bezpośredni kontakt autora z gadem. 38% zdających wybrało odpowiedź D. Najprawdopodobniej zasugerowali się oni zdaniem *ultimamente ho notato un serpente passeggiando nella periferia di una città*, nie zwrócili jednak uwagi na informację o przedziale czasowym, w którym to spotkanie nastąpiło. Zadanie dotyczy bowiem pierwszego spotkania z wężem, natomiast w powyższym zdaniu znajduje się określenie *ultimamente*.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność określania głównej myśli części tekstu (zadanie 6.3. – 76% poprawnych odpowiedzi). Większość maturzystów nie miała problemów ze zrozumieniem, że w ostatnim akapicie pierwszego tekstu w zadaniu 6. bohater opisuje sposób pracy słynnego egipskiego zaklinacza węży. Wskazali oni odpowiedź **A.** (*Nell'ultimo paragrafo il dottor Lambertz descrive il modo in cui lavorava l'incantatore.*) jako prawidłową. Nieco gorzej zdający poradzili sobie z zadaniem 6.5., sprawdzającym określenie intencji autora tekstu (73% poprawnych odpowiedzi). Autor tekstu zachęcał czytelników do czynnego udziału w inicjatywie związanej z popularyzacją pozytywnego wizerunku węży w społeczeństwie – odpowiedź **B.** (*L'autore del testo vuole invitare a partecipare a un'iniziativa legata ai serpenti.*). Część zdających wybrała jednak odpowiedź A. (*L'autore del testo vuole sconsigliare ai turisti di fare fotografie ai serpenti pericolosi.*), prawdopodobnie ze względu na pomylenie użytego w tym zdaniu czasownika *sconsigliare* z jego antonimem *consigliare*.

Dobre wyniki zdający uzyskali również za zadanie 5., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 71%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany i wyniósł od 61% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.2. do 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.3. Tekst opowiadał o lokalnych wersjach klasycznej gry planszowej *Monopol*. Przyjrzyjmy się najtrudniejszemu i najłatwiejszemu zadaniu, które sprawdzały tę właśnie umiejętność.

VERSIONI LOCALI DI MONOPOLI

Chi di voi non ha mai sognato, giocando a Monopoli, di muoversi tra le vie e i monumenti della propria città? Ed ecco che, nell'era del digitale e del dominio dei videogiochi, il celebre gioco in scatola sta vivendo una seconda giovinezza con le sue versioni "locali". **5.1. B** A suggerirgli questo modo di trovare fondi per realizzare il progetto era stata l'artista livornese Giusy Anzovino. La sua Livornopoli ha avuto tanto successo che le confezioni sono state vendute in pochissimi giorni. Questo esempio ha ispirato gente fantasiosa di tutta Italia. **5.2. E** Ispirandosi a Livornopoli hanno creato Romopoli e Pesaropoli, mentre Palermopoli e Bolognopoli sono all'orizzonte.

La stessa strada è stata seguita dagli autori di Torinopoli, un gruppo di amici torinesi. La loro idea è nata una sera quasi per scherzo, diventando in pochissimo tempo il regalo più ricercato per Natale. Gli abitanti di Torino finalmente hanno avuto la loro città in miniatura. Ci sono i suoi personaggi classici, i suoi proverbi e le sue tradizioni.

5.3. A La presenza di tutti questi luoghi ha convinto diverse aziende locali a sponsorizzare il progetto in cambio di un posto sul tabellone. Il successo è stato di nuovo enorme, con le tremila scatole della prima edizione esaurite in pochi giorni e code chilometriche per assicurarsi le ultime scatole nei punti vendita sparsi in giro per la città.

Allora perché non realizzare un Monopoli personalizzato per ogni città? "Pensi di conoscere bene la tua città, i proverbi, le usanze e le informazioni più segrete? Allora proponi la tua versione del gioco!" A lanciare questa proposta sono stati proprio i ragazzi di Torinopoli, ospiti su Radio DeeJay. **5.4. D** Quella tedesca potrebbe preparare la sua Berlinopoli e chissà se in futuro non arrivino anche Viennopoli o Atenopoli. Ma soprattutto ci aspettiamo il contributo dagli abitanti di Monopoli, bellissima città che veramente si trova sulle mappe, in provincia di Bari.

- A.** Non mancano poi le sue strade, musei, negozi tradizionali e bar storici né altri posti rinomati.
- B.** Le hanno ideate e prodotte gruppi di persone appassionate grazie ai finanziamenti raccolti in rete.
- C.** Al contrario, molti torinesi lo comprano per portarselo a casa come un souvenir del tutto originale.
- D.** Alcune città italiane hanno subito risposto al loro appello e a breve potrebbero farlo anche diverse capitali europee.
- E.** Infatti, centinaia di giocatori, spinti dall'orgoglio e dall'amore per la propria città, hanno deciso di seguirlo.

Zadanie wymagało dostrzeżenia związków logicznych i gramatycznych między wstawianym zdaniem a zdaniami przed luką i po niej. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 5.3. Prawidłową odpowiedź **A**. wskazało 82% maturzystów. W tym fragmencie tekstu autor opisuje planszę turyńskiej wersji gry *Monopol*. Wspomina, że znalazły się na niej postacie, przysłowia i tradycje związane właśnie z Turynem. Zdający logicznie uzupełnili lukę zdaniem mówiącym o barach, muzeach i sklepach charakterystycznych dla tego miasta. Jako

logiczne „zamknięcie” tej myśli pojawia się w tekście stwierdzenie, że o miejsce na planszy walczyli lokalni przedsiębiorcy, chcący zareklamować swój biznes.

Więcej problemów przysporzyło maturzystom uzupełnienie luki 5.2. Wyraźny związek pomiędzy zdaniem **E.** a zdaniami otaczającymi lukę zauważyło 61% zdających. W zdaniu poprzedzającym lukę autor wyjaśnia, że przykład artystki z Livorno zainspirował kolejną grupę kreatywnych Włochów, którzy postanowili pójść śladem kobiety i stworzyli inne lokalne wersje gry. Aby uzyskać logiczny ciąg zdań i poprawnie wskazać odpowiedź przydatna okazała się umiejętność identyfikowania wyrazów, do których odnoszą się poszczególne zaimki użyte w danym fragmencie tekstu. Użyty w odpowiedzi **E.** zaimek *lo* w wyrażeniu *hanno deciso di seguirlo* odnosi się do rzeczownika *esempio* ze zdania poprzedzającego lukę. Ci ze zdających, którzy zaznaczyli prawidłową odpowiedź, zwrócili również uwagę na konieczność uzgodnienia podmiotu w następujących po sobie zdaniach: logiczną kontynuacją wyrażenia *centinaia di giocatori hanno deciso di seguirlo* jest użycie w zdaniu następującym po *luce* orzeczenia nadal w trzeciej osobie liczby mnogiej (*ispirandosi a Livornopoli hanno creato Romopoli e Pesaropoli.*).

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych okazała się dla zdających umiarkowanie trudna (średni wynik – 53%). Analiza rozwiązań zadań pokazuje, że wielu tegorocznych maturzystów nie opanowało w wystarczającym stopniu struktur gramatyczno-leksykalnych z zakresu poziomu rozszerzonego.

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 7., w którym należało wybrać poprawne uzupełnienie luk w krótkim tekście opowiadającym o życiu włoskiego kompozytora Gioacchino Rossiniego (średni wynik – 71%). Bardzo łatwy dla zdających okazał się wybór właściwego przymiotnika w wyrażeniu *la terza e ultima volta* (odpowiedź **D.**) w zadaniu 7.4. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 88% maturzystów. Trudniejszy natomiast okazał się wybór przyimka w zadaniu 7.2. W tym fragmencie tekstu autor informuje, że Rossini sprowadzał do Paryża najróżniejsze włoskie przysmaki. Poprawnej odpowiedzi **A.** (*Il maestro italiano ha trascorso diversi anni della sua vita a Parigi, città in cui faceva arrivare mille specialità, direttamente dall'Italia.*) udzieliło 62% zdających. Atrakcyjnym dla maturzystów był dystraktor **D.** (*città da cui faceva arrivare mille specialità*). Nie uzupełniał on jednak tekstu w logiczny sposób. Problemem dla zdających okazało się w tym przypadku rozróżnienie znaczeń pomiędzy wyrażeniem *far arrivare in una città* a wyrażeniem *far arrivare da una città*.

Trudniejsze od zadania 7. okazały się zadania otwarte. Średni wynik za zadanie 8. wyniósł 45% punktów możliwych do uzyskania, a za zadanie 9. – 43% punktów.

W zadaniu 8. zdający mieli przekształcić wyrazy podane w nawiasie tak, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 37% (zadanie 8.4.) do 57% poprawnych odpowiedzi (zadanie 8.2.). W najłatwiejszym dla tegorocznych maturzystów zadaniu należało wykazać się umiejętnością utworzenia rzeczownika *proprietario* od podanej formy rzeczownika *proprietà*. Wśród najczęstszych błędnych odpowiedzi pojawiał się przymiotnik *proprio*. Niektórzy zdający być może wpisywali go w lukę ze względu na wysoką frekwencję jego użycia w języku włoskim, jednakże nie zwrócili uwagi, że nie uzupełniał on tego fragmentu tekstu w logiczny sposób. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.4., w którym od podanego rzeczownika *accesso* należało utworzyć formę przymiotnika *accessibile*. Prawidłowo uzupełniła to zdanie niewiele ponad jedna trzecia zdających. Wśród często popełnianych błędów pojawiły się błędy ortograficzne (brak podwójnego c lub podwójnego s). Część zdających błędnie tworzyła formy pochodzące od zupełnie innych wyrazów (np. od czasowników *accendere* czy *accettare*).

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało uzupełnić zdania z luką tak, aby zachować sens zdania wyjściowego, wykorzystując jednocześnie podany wyraz (średni wynik – 43%). Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 33% do 59% poprawnych odpowiedzi. Zdający poradziли sobie najlepiej z zadaniem 9.2., sprawdzającym umiejętność stosowania strony biernej. Większość maturzystów poprawnie utworzyła zdanie *La risposta alla mail deve essere scritta oggi stesso*, pamiętając o użyciu prawidłowej, nieregularnej formy *participio passato* czasownika *scrivere* oraz o uzgodnieniu jej z podmiotem w formie żeńskiej. Najtrudniejsze okazało się natomiast zadanie 9.1., w którym należało przekształcić wyrażenie użyte w zdaniu wyjściowym (*benché studi*) stosując formę *pur studiando*. Ci z maturzystów, którzy nie poradziли sobie z tym przykładem, zamiast formy *gerundio presente* wpisywali w lukę formę bezokolicznika bądź trybu *congiuntivo*, tworząc gramatycznie niepoprawne konstrukcje.

W tej części arkusza wielu maturzystów nie poradziło sobie również z zadaniem 9.3., sprawdzającym umiejętność przekształcania mowy niezależnej na mowę zależną. Trudnością okazało się zastosowanie formy *condizionale passato* w strukturze *futuro nel passato* (tzw. przyszłość w przeszłości), która wyraża czynność późniejszą w stosunku do czynności podanej w zdaniu głównym w czasie przeszłym. Poprawne zdanie utworzyło 34% maturzystów (*Donatella mi aveva detto che mi avrebbe mandato una cartolina, ma poi se n'è dimenticata.*). W odpowiedziach zdających występowały najróżniejsze błędne formy, zaczynając od pozostawienia czasu *futuro*, poprzez użycie czasów przeszłych (*passato prossimo, trapassato prossimo*), a kończąc na całkowicie nieuzasadnionym w tym przypadku użyciu form *congiuntivo passato* czy *congiuntivo imperfetto*.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 61%. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki przedstawiającej wady i zalety przejścia na dietę wegetariańską lub napisanie artykułu do szkolnej gazetki o spotkaniu ze specjalistą od bezpieczeństwa w sieci i o zaleceniach tego specjalisty dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli w kryterium spójności i logiki – 70%. Dość dobry był również wynik w kryterium zgodności z poleceniem – 69%. Zdający chętniej wybierali rozprawkę, a większość z nich pisała ciekawe prace. Jednak część zdających nadal popełniała błędy w formułowaniu tezy, mimo że jest to forma wypowiedzi, która co roku pojawia się na egzaminie z języka włoskiego i jest najczęściej ćwiczona podczas zajęć lekcyjnych w szkołach. Pojawiały się tezy w formie pytania otwartego (*Diventare vegetariani è veramente una buona decisione?*), które nie zapowiadało oczekiwanej struktury rozprawki, czyli przedstawienia argumentów „za i przeciw”. Były też prace, w których zdający całkowicie zapominali o postawieniu tezy. Zaproponowany na tegorocznym egzaminie temat rozprawki niektórym maturzystom sprawił też trudności w doborze właściwych argumentów. Pisali oni ogólnie o plusach i minusach zdrowego trybu życia bądź odbiegali od tematu, wymieniając zalety i wady samodzielnego przygotowywania posiłków. Zdający, którzy wybrali artykuł, również popełniali błędy. Do najczęstszych należało pomijanie zakończenia. Prace często kończyły się na realizacji drugiego elementu polecenia, bez uwzględnienia właściwego zakończenia wypowiedzi. Maturzyści zapominali też o zatytułowaniu artykułu. Powyższe usterki w pracach maturalnych skutkowały utratą punktów w kryterium zgodności z poleceniem.

Dużą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom spełnienie wymagań dla pozostałych dwóch kryteriów podlegających ocenie w wypowiedzi pisemnej. W kryterium poprawności

językowej oraz w kryterium zakresu środków językowych zdający uzyskali średni wynik 52% punktów. To pokazuje, że około połowa tegorocznych maturzystów stosowała głównie słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne o wysokim stopniu pospolitości, a jakość zaprezentowanego przez nich języka nie spełniała wymagań określonych dla poziomu rozszerzonego. Ograniczona znajomość leksyki i struktur gramatycznych sprawiły, że mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażaniem myśli, ich wypowiedzi były pozbawione naturalności, a w skrajnych przypadkach nawet niezrozumiałe dla odbiorcy.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa zdających, zwłaszcza przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym, można stwierdzić, że podczas zajęć lekcyjnych wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia wzbogacające zasób słownictwa, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów bliskoznacznych i o znaczeniu przeciwnym, grupowanie wielu różnych wyrazów według podanych kategorii, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi itp. Analiza atrakcyjności dystraktorów pozwala wysnuć wniosek, że właśnie nieznanostwo słownictwa jest często przyczyną udzielenia błędnej odpowiedzi na egzaminie maturalnym.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Należy mieć świadomość, że ograniczona znajomość struktur gramatycznych może wpływać nie tylko na wynik osiągniany przez zdających w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale często powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych i pisanych tekstów. Przysparza też trudności z precyzyjnym wyrażaniem myśli, co wpływa na obniżenie wyniku w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Tegoroczni maturzyści, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu na poziomie rozszerzonym, osiągnęli niskie wyniki w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, w których należało posłużyć się odpowiednią formą imiesłowu biernego *participio passato* podanego czasownika. Jest to jedna z podstawowych form czasownikowych w języku włoskim. Bardzo ważne jest, aby uczniowie potrafili stworzyć regularne i nieregularne formy *participio passato* oraz poprawnie użyć je w tworzonych przez siebie wypowiedziach, zarówno przy uzupełnianiu zadań otwartej odpowiedzi (zadań z luką), jak i przy pisaniu wypracowania. Istotne jest, aby w procesie edukacyjnym położyć nacisk na różnego rodzaju ćwiczenia, które pozwolą uczniom utrwalić znajomość form *participio passato*, a tym samym umożliwić im swobodne tworzenie krótszych i dłuższych wypowiedzi.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Zdarza się, że maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je pobieżnie. Dobrze byłoby uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone dokładną analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, doбором odpowiednich argumentów. Pisząc wypracowanie zdający powinien skoncentrować się na wymaganych elementach tematu, tak aby w pracy nie znalazły się fragmenty odbiegające od tematu lub nie na temat. Należy pamiętać, że fragmenty wypracowania nie na temat nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych, co może skutkować obniżeniem punktacji za wypowiedź pisemną.
- ❖ Często zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to brak tytułu w artykule, brak tezy w rozprawce czy brak zakończenia wypowiedzi. Zapoznanie, a potem regularne przypominanie uczniom kryteriów oceniania wypowiedzi

pisemnej może sprawić, że uda im się uniknąć błędów, które mogą skutkować obniżeniem punktacji w kryterium zgodności z poleceniem.